

«احسان سلطانی» در بیان هدف دولت از حذف ارز ترجیحی ۴۸۵ قلم کالا:

فروش ارز در بازار آزاد و سرکیسه کردن بیشتر مردم

رامین موثق

همزمان با ثبات و کاهش نسبی نرخ ارز در بازار آزاد، دولت خبر از حذف بسیاری از کالاها از لیست ارز ترجیحی داده است. دوشنبه ۲۵ تیر ماه داود منظور، رئیس سازمان برنامه و بودجه، اعلام کرد که در اجرای سیاست محدودسازی تخصیص ارز ترجیحی از سال گذشته تاکنون بیش از ۴۸۵ قلم کالا از شمول ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی خارج شد و در حال حاضر صرفاً واردات ذرت، روغن، کنجاله سویا و دارو با ارز ترجیحی انجام می‌شود. باید یادآور شد که این اولین بار نیست که دولت سیزدهم ارز ترجیحی را محدود می‌کند و در سال ۱۴۰۰ هم نرخ این ارز از ۴۲۰۰ تومان به ۲۸۵۰۰ تومان تغییر داد که یک ابر تورم در اقتصاد ایران ایجاد کرد. اما با این حال دولت مردان مدعی هستند که این حذف ۴۸۵ قلم کالا تورم‌زانیست. برای مثال، منظور طی مکاتباتی با سرپرست ریاست جمهوری، در خصوص وضعیت قیمت برنج بعد از حذف ارز ۲۸۵۰۰ تومانی نوشته است: قیمت برنج وارداتی بعد از حذف ارز ۲۸۵۰۰ تومانی به قیمت برنج هندی در بازار آزاد خواهد رسید. همچنین حذف ارز ترجیحی تأثیر زیادی در تغییر قیمت برنج داخلی نخواهد داشت. اما چرا دولت سیزدهم در روزهای پایانی به فکر اجرای چنین سیاست‌هایی افتاده است؟

لاستیک و غیره را از شمول ارز رسمی حذف کرده است به نحوی که قیمت این کالاها بیش از ۵۰ درصد افزایش یافته است و بار دیگر معیشت طبقه ضعیف را عمیقاً تحت تأثیر قرار داده است. همچنین قواعد رفتاری معطوف به حفظ «قیمت‌های نسبی» قطعاً موجب خواهد شد، که مانند ادوار گذشته، با شوک افزایش قیمت کالاهای اساسی قیمت طیف گسترده‌ای از کالاها و خدمات دیگر نیز مانند برنج، سم و غیره نیز دچار شوک افزایشی شوند.»

همچنین حسین صمصامی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس، به اظهارات منظور مبنی بر عدم تأثیر این سیاست بر قیمت برنج و کاهش نشان داد و در شبکه ایکس نوشت: «برای توجیه حذف ارز ۲۸۵۰۰ تومانی گفته‌اند برنج گران نخواهد شد. اما تجربه حذف ارز ۴۲۰۰ در سال ۹۸ نشان داد متوسط قیمت از ۷ هزار تومان به بیش از ۱۰ هزار تومان افزایش یافت. قطعاً با حذف ارز ۲۸۵۰۰ تومانی قیمت برنج بالای ۷۵ هزار تومان و برنج داخلی به ۱۵۰ هزار تومان خواهد رسید.»

تشدید زنجیر هوار گرانی‌ها

یک اقتصاددان در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»، درباره هدف دولت از حذف ارز ترجیحی ۴۸۵ قلم کالا اظهار کرد: دولت می‌خواهد ارز خود را در بازار آزاد بفروشد. احسان سلطانی با تأکید بر اینکه وقتی دولت ارز را به واردات اختصاص نمی‌دهد یعنی می‌خواهد آن را بفروشد، عنوان کرد: درآمدهای دولت مطلوب است؛ درست است که کمتر از قبل، نفت صادر می‌شود؛ اما قیمت نفت در سال ۲۰۲۳ تا ۶۰

دولت شاید این حذف ارز ترجیحی را در راستای تکنرخی کردن ارز جابزند اما تکنرخی شدن ارز شروطی چون افزایش دستمزدها به اندازه یا بیشتر از تورم و تخصیص بهینه ارز دارد که چنین شروطی رعایت نشده است

دلار بود اما اکنون بالای ۵۸۰ دلار است.

او تصریح کرد: دولت در آماداری دارد اما مسئله این است که این ارز را در بازار آزاد خرج می‌کند و با این کار گرانی ایجاد می‌کند تا جیب مردم را بزند.

این کارشناس اقتصادی با اشاره به اینکه با حذف ارز ترجیحی کالاهای اساسی، گرانی شدیدتر می‌شود و ادامه پیدا می‌کند، درباره‌ی ادعای منظور مبنی بر گران نشدن برنج و کالاهای اساسی، یادآور شد: همیشه از این ادعاها داشته‌اند و زمانی که ارز ۴۲۰۰ تومانی رامی خواستند حذف کنند هم ادعاهایی اینچنین مطرح شده، اما قیمت کالاها ۲ برابر شد.

سلطانی افزود: تورم و گرانی بیشتر می‌شود که مردم را بیشتر سرکیسه کنند. بعد از حذف ارز ترجیحی نیز، ارز را در بازار گران می‌کنند و بهانه گرانی ارز بازار آزاد، دوباره قیمت کالاها را افزایش می‌دهند و این روند گرانی ادامه پیدای می‌کند. او درباره

تأثیر این سیاست بر قیمت برنج بیان کرد: مگر می‌شود ارز ۲۸۵۰۰ تومانی برنج حذف و بازار نیمایی ۴۵ هزار تومانی وارد شود، اما قیمت آن تغییر نکند؟ زمانی که ارز برنج خارجی ۲ برابر شود، قیمت آن نیز به همین نسبت افزایش می‌یابد و قیمت برنج ایرانی هم در واکنش به این گرانی، افزایش می‌یابد و این گرانی‌ها زنجیر وار به هم متصل خواهند شد.

شروط تکنرخی کردن ارز رعایت نمی‌شود

ممکن است دولت این سیاست خود را به عنوان تکنرخی کردن ارز جابزند که مورد تأیید بسیاری از فعالان و کارشناسان اقتصادی نیز هست و از آن به عنوان دستاورد یاد کنند. اما بسیاری از کارشناسان شروطی برای این کار در نظر دارند که دولت بدون رعایت این شروط دست به چنین کاری زده است. تورم‌زا بودن حذف ارز ترجیحی کالاهای اساسی دیگر بر کسی پوشیده نیست و تجربه سال‌های گذشته نیز این مسئله را تأیید می‌کند و با توجه به این قضیه، اولین شرط حذف ارز ترجیحی افزایش حقوق و دستمزدهاست که مردم قدرت خرید کافی برای برخورد با گرانی ناشی از حذف ارز ترجیحی داشته باشند.

یعنی به نوعی باید دستمزدها یا هم سطح یا بیشتر از نرخ تورم مصوب

مگر می‌شود ارز ۲۸۵۰۰ تومانی برنج حذف و بازار نیمایی ۴۵ هزار تومانی وارد شود، اما قیمت آن تغییر نکند؟ زمانی که ارز برنج خارجی ۲ برابر شود، قیمت آن نیز به همین نسبت افزایش می‌یابد و قیمت برنج ایرانی هم در واکنش به این گرانی، افزایش می‌یابد و این گرانی‌ها زنجیر وار به هم متصل خواهند شد

افزایش یابد اما دستمزدهای سال جاری بسیار کمتر از نرخ تورم افزایش یافت. پس در این شرایط حذف ارز ترجیحی کالاهای اساسی، دو برابر کردن فشار وارده بر جیب مردم و قدرت خریدشان و سه برابر کردن فشار به حداقل‌گیران است.

همچنین اگر قرار است دولت منابع و ارز خود را به واردات کالاهای اساسی تخصیص ندهد باید آن را برای مصارف دیگر و از جمله حمایت از مصرف‌کننده در نظر بگیرد؛ اما چنین شرطی هم در اقتصاد ایران رعایت نمی‌شود؛ یا این ارزها به عده‌ای رانت‌بگیر تعلق می‌گیرد یا صرفاً ارزپاشی در بازار می‌شود.

توجه دولت به بذل و بخشش به رانت‌بگیران در همین سیاست‌تأخیر هم هویدا است؛ زیرا همانطور که منظور اعلام کرده، صرفاً واردات ذرت، روغن، کنجاله سویا و دارو با ارز ترجیحی انجام می‌شود و به نظر برخی کارشناسان، همین رانت‌بگیران واردات روغن انجام می‌دهند که به صنایع داخلی تولید و کشاورزان نیز ضربه وارد می‌کند زیرا مواد خام تولید روغن در کشور فراوان است اما تنها ۱۰ درصد روغن مصرفی، تولید داخل است.

ارزپاشی دولت در بازار هم دیگر برای همگان روشن است و علاوه بر کارشناس گزارش، دیگر کارشناسان نیز به آن اذعان دارند. برای مثال پدرام سلطانی در واکنش به این سیاست دولت نوشت: «برخی واردکنندگان کالاهای اساسی می‌گویند که ارز کالایی را که ۵ ماه پیش وارد کرده‌اند هنوز دریافت نکرده‌اند، آن وقت این دولت در روزهای آخرش ارز به بازار آزاد تریق می‌کند تا بگویند دولت در امتثالاً با دلار ۵۵ هزار تومان تحویل دادند. این «سب‌زین شده» پیمار و گرسنه است، اما زین قشنگی رویش گذاشته‌اند.»

بدون رعایت شروط یادشده، حذف ارز ترجیحی و تکنرخی کردن ارز تنها و تنها به معنای شوک در زمانی است و با این سیاست مشخص است دولت سیزدهم در روزهای پایانی هم رانت‌بگیران را فراموش نکرده و سهمشان را محفوظ نگه داشته و هم بازارپاشی فراوان، حتی به قیمت گرانی کالاهای اساسی مردم، بازار را در یک ثبات نسبی قرار می‌دهد که خود را تنظیم‌گر بازار معرفی کند و یک خزانه‌خالی تحویل دولت بدهد و بخواهد داد که تبعات این شوک‌های ارزی در آن زمان بیشتر هویدا خواهد شد.

خبر اقتصادی

بر اساس گزارش صورت‌های مالی کدال:

۷ بانک ایرانی ۶۶۰ همت زیان انباشته دارند

بانک‌ها می‌توانند با زیان ده‌بودنشان برای اقتصاد مشکلات عظیمی را به وجود آورند و حالا بررسی‌ها نشان می‌دهد بخش عمده زیان انباشته نظام بانکی کشور مربوط به عملکرد ۷ بانک می‌شود. به گزارش اقتصاد آنلاین، این بانک‌ها شامل بانک‌های آینده، سرمایه، ایران زمین، دی، ششهر، پارسیان و ملل هستند که مجموع زیان انباشته آنها به ۴۶۳ هزار میلیارد تومان می‌رسد. بر اساس گزارش صورت‌های مالی تلفیقی منتهی به پایان اسفند ماه سال ۱۴۰۲ در سایت کدال، بانک آینده به تنهایی ۳۰۱ هزار میلیارد تومان زیان انباشته، بیشترین سهم را در این بحران دارد. این ارقام نشان‌دهنده وضعیت بحرانی در سیستم بانکی کشور است.

نایب‌رئیس اتاق بازرگانی مشترک دو کشور: تجارت ایرانی در روسیه هنوز مجبور به استفاده از دلار هستند

به گفته نایب‌رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و روسیه، تاجران ایرانی در تجارت با روسیه هنوز مجبور به استفاده از دلار هستند اما

حذف آن به تقویت توسعه تجارت ایران و روسیه می‌انجامد. به گزارش ایلنا، عبدالله مهاجر داری افزود: بیش از یک سال است که استفاده از روبل و ریال در مرادفات مالی دو کشور دستور کار قرار گرفته اما اجرائی شدن این امر نیاز به زمان دارد. با این حال در کل اجرائی طرح امری مطلوب است و به یقین به تقویت و توسعه تجارت ایران و روسیه می‌انجامد؛ حتی حذف دلار می‌تواند پس از روسیه به تجارت ایران با دیگر کشورهای اتحادیه اوراسیا هم تسری پیدا کند. او همچنین تأکید کرد در حال حاضر که دلار در جریان تجارت دو کشور دخالت دارد و ایرانی‌ها به دلیل تحریم بودن برای انتقال پول‌های خود از روسیه به واسطه تحریم‌ها مجبور هستند، تا ۲۰ درصد کل درآمد حاصل از صادرات را صرف هزینه انتقال پول کنند.

عضو اتاق بازرگانی مشترک ایران و افغانستان: معطلی کامیون‌های ایرانی در مرز ماهی رود به دلیل کیفیت سوخت است

به گفته عضو هیات رئیسه اتاق مشترک بازرگانی ایران و افغانستان، هیات رئیسه این اتاق در نامه‌ای به سرکنسولگری افغانستان

در مشهد خواهان تسریع در حل مشکل معطلی ۴۱۰ کامیون ایرانی در مرز ماهی رود شدند. به گزارش ایلنا، حسین محمدیان درباره علت معطلی کامیون‌های ایرانی اظهار کرد این ۴۱۰ کامیون که رانندگان همه آنها ایرانی‌اند، حامل سوختی هستند که بخش خصوصی افغانستان از عراق خریده اما در افغانستان کیفیت آنها تأیید نشده و این امر سبب گرفتاری کامیون‌های ایرانی در مرز ماهی رود شده است.

سازمان هواپیمایی: پودیس ایرکیش مجوز تاسیس و فعالیت ندارد

در حالی منطقه آزاد کیش از استقرار شرکت هواپیمایی پودیس ایر در این جزیره خبر داده که سازمان هواپیمایی اعلام کرد شرکت

پودیس ایر هیچگونه مجوزی از این سازمان جهت تأسیس و فعالیت در کیش ندارد. به گزارش تسنیم، ۲۴ تیر ماه سازمان منطقه آزاد کیش از امضای تفاهتنامه مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش با شرکت پودیس ایر خبر داده و اعلام کرده بود: ظرفیت ناوگان حمل‌ونقل هوایی کیش با الحاق ۵ فروند هواپیمای این شرکت افزایش می‌یابد.

سختگوی صنعت برق: ۳ واحد جدید نیروگاهی در تابستان امسال وارد مدار می‌شود

سختگوی صنعت برق، گفت: ۲۲ هزار مگاوات نیروگاه جدید که نیمی از آنها تجدیدپذیر هستند، در دست ساخت قرار دارند و

۳ واحد جدید نیروگاهی در طول تابستان جاری وارد مدار می‌شود. به گزارش تسنیم، مصطفی رجبی مشهدی با اشاره به این که هر سال یک میلیون مشترک جدید به تعداد مشترکان صنعت برق افزوده می‌شود، خاطر نشان ساخت: این تعداد مشترک جدید به همراه مصارف صنعتی جدید مجموعه ۴۵ تا ۵۰ درصد مصرف به دنبال دارند.

گزارش

واکنش کارشناس اقتصادی به واردات خودروی دست دوم:

دولت مثل همیشه «خبر درمانی» و «رویا فروشی» کرده است

یک کارشناس اقتصادی در واکنش به انتشار آیین‌نامه واردات خودروهای دست دوم و کار کرده آن را رویا فروشی و خبردرمانی خواند.

به گزارش خبرگزاری مهر، متن آیین‌نامه واردات خودروهای کار کرده در ۱۰ ماده منتشر شد. بر اساس این آیین‌نامه اشخاص حقیقی می‌توانند در چهار چوب این آیین‌نامه و ضوابط مربوط به افتتاح حساب و معدل حساب ارز که از سوی بانک مرکزی اعلام می‌گردد و منوط به اخذ گواهی عدم سرقتی بودن خودرو از پلیس کشور مبدأ، اقدام به واردات خودرو کنند. همچنین اشخاص حقیقی صرفاً به منظور استفاده شخص

گزارش

دولت سیزدهم فقط وعده داد:

مستاجران گرفتار در تله تورم و مسکن ماندند

احداث ۴ میلیون واحد مسکونی داده بود، پروانه‌های ساختمانی کاهش یافته و قیمت مسکن به طور چشمگیری افزایش یافته است. این افزایش قیمت‌ها به همراه تورم اجاره که حتی از تورم خوراکی هم بیشتر بوده، باعث شده که مسکن به یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های اقتصادی جامعه تبدیل شود و حتی با ورود سه مصوبه جدید، شامل قانون جدید اجاره‌بها، سامانه خودنویس و وام ودیعه مسکن، مستاجران با شرایطی جدید در بازار اجاره مسکن مواجه شده‌اند که همه آن‌ها اکنون در تله تورم و توقع صاحبخانه‌ها گرفتار هستند.

حتی با وعده‌هایی که رئیس دولت سیزدهم درباره

تعهد ارزی با خودرو و کار کرده و ممنوعیت خروج ارز از کشور، عملاً محدودیت کامل ارزی برای واردات وجود دارد. ۲- در بند ماده ۱۵ آمده است، همه افراد حقیقی برای واردات باید تأییدیه تأمین قطعات یدکی و ارائه خدمات پس از فروش بگیرند؛ او خاطر نشان کرد که این دو بند به تنهایی کافی است که بدانیم که مثل همیشه «خبر درمانی» و «رویا فروشی» کرده‌اند.

خود را پس‌انداز کند تا صاحب یک خانه با متر ۷۵ متر شود. البته به هیچ‌کسی پوشیده نیست که با سطح حقوق و دستمزدهای کنونی کارگران و کارکنان دولت این رقم در شرایط فعلی جامعه شهری، ایرانی بسیار بیشتر از ۷.۵ سال است. حال در این شرایط و با این همه مصوبات تکلیفی، دولت پزشک‌پسند کاری سخت‌تر از همیشه در پیش دارد و باید پرسید دقیقاً چه راهکارهایی ممکن است پیش روی دولت تازه باشد. همچنین در بازار مسکن اجاره‌ای نیز باید خطاهایی که در سال‌های گذشته رخ داده، جبران شود، هر چند مصوبه‌های متعددی از جمله مصوبه سران قوا و مصوبه شورای عالی مسکن در این حوزه تصویب شدند، ولی ضمانت اجراند داشتند که باید نظارت جدی‌تری بر این‌گونه اقدامات اعمال شود، چرا که معیشت خانواده‌های مستاجر که ۴۰ درصد از جمعیت شهری را شامل می‌شوند تحت شعاع وضعیت نامتعرف این بازار قرار داده است.

به گزارش اقتصاد ۲۴، مساله مسکن و تمام بخش‌ها وزیر مجموعه آن از مرحله ساخت و ساز تا وضعیت بازار و مصرف‌کننده این بازار را اکنون باید یکی از اصلی‌ترین شکست‌های دولت سیزدهم بشمار آورد. اما این تمام ماجرا نیست. گرانی مستاجران نسبت به ضمانت‌اجرائی نرخ اجاره‌بها، عدم همخوانی در صد افزایش اعلامی با درآمد آن‌ها و احتمال دستور تخلیه مستاجر توسط موجر باعث شده که در کنار بار مالی اجاره‌بها، بار روانی بخشی از جامعه را بیش از پیش در تنگنا قرار دهد. همچنین باید توجه داشت که جدول شماره ۱۲ قانون برنامه هفتم توسعه، سه هدف کلی و راهبردی برای بخش مسکن ترسیم کرده است. اولین هدف در مورد شاخص دسترسی به مسکن است که طی ۵ سال باید به رقم ۷.۵ سال برسد. عدد مربوط به این شاخص طبق اظهارات کارشناسان، بیاترنگ تعداد سال‌هایی است که یک فرد باید همه درآمد